
Oportunități și provocări pentru statistica oficială din țările UE¹

- evoluții și performanțe în diferite domenii, în societatea
informațională și al mediului de afaceri din România și alte țări

Abstract

Uniunea Europeană, prin **Programul Europa 2020**, adoptat de Consiliul European în iunie 2010, își propune să exploateze în următorul deceniu potențialul globalizării pentru a stimula creșterea economică și ocuparea forței de muncă. La nivel UE a fost definită politica industrială integrată pentru era globalizării, accentul fiind pus asupra competitivității și dezvoltării durabile.

Strategia Europa 2020 lansează o nouă viziune pentru economia Europei în următorul deceniu (bazată pe o coordonare extinsă a politicilor economice) pentru a genera o creștere economică și o ocupare sporită a forței de muncă **pentru a ajuta relansarea economică și financiară a Uniunii**. Noua strategie se concentrează asupra unor domenii-cheie: **cunoaștere și inovare, o economie mai viabilă, un nivel ridicat de ocupare a forței de muncă și incluziune socială**.

Cuvinte cheie: strategie, globalizare, filiale străine, antreprenoriat, demografia întreprinderilor, surse de finanțare, cercetare-dezvoltare, inovare, mediul de afaceri

Unul dintre obiectivele importante stabilite prin **Strategia Europa 2020** îl reprezintă **crearea unui mediu de afaceri stabil, coerent și propice dezvoltării sectorului privat și a unei economii de piață reale, durabile și deschise spre exterior**. Europa are nevoie de o industrie puternică, competitivă și inovatoare. Dezvoltarea economică eficientă presupune un proces de modernizare continuă.

În România, **Institutul Național de Statistică (INS)** pune la dispoziție informații statistice operative necesare factorilor de decizie ai strategiei economico-sociale, asimilează indicatorii statistici specifici economiei de

1. La elaborarea și prezentarea articolului au colaborat Nina Alexevici, Florica Cîrstea, Virginia Balea, Georgeta Iacob, Maria Predonu și Rodica Dumitriu (INS România)

piață, implementează metodologiile de cercetare și calcul în concordanță cu standardele și practica europeană și internațională, realizează cooperarea cu alte institute naționale de statistică.

INS încearcă să-și dezvolte și să-si adapteze statisticile cu noi teme și problematici legate de întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și antreprenoriat, globalizare și factori de creștere, creștere a capacității de inovare a IMM-urilor și strategia inovării, proprietatea intelectuală și altele.

Procesul de *globalizare*, fenomenul care înregistrează creșterea și interconectivitatea între națiuni, implică elemente sociale, culturale și de mediu și merge dincolo de problema integrării economice. Globalizarea are ca premise la nivelul Uniunii Europene însăși modul în care UE a fost gândită, respectiv libera circulație a mărfurilor, serviciilor și persoanelor.

În timp ce globalizarea este o provocare pentru UE, precum și pentru multe țări din întreaga lume, este, de asemenea, o **provocare pentru statisticile oficiale**. Un număr de inițiative internaționale și europene au fost întreprinse pentru a reflecta mai bine dinamica economiilor și a societății în curs de globalizare. Dimensiunile globalizării nu pot fi ușor cuantificate, dar este important ca aceste fenomene să fie mai bine înțelese cu ajutorul unor măsuri statistice adecvate.

EUROSTAT propune un set de indicatori ai globalizării care se bazează pe datele care există deja, dar îi pune într-o perspectivă nouă - a globalizării. Indicatorii selectați sunt departe de a fi o listă exhaustivă, și acoperă doar parțial aspectele legate de globalizare.

Fenomenul globalizării creează noi nevoi de informații. Statistica propune găsirea de noi instrumente pentru măsurarea activității grupurilor de întreprinderi multinaționale, de externalizare a activităților. Internaționalizarea unor servicii a fost facilitată de progresele tehnologice, în special în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.

La nivelul EUROSTAT și al țărilor membre realizarea **Registrului european al grupurilor de întreprinderi** este o activitate laborioasă, registrul fiind un instrument important în determinarea unor caracteristici ale globalizării și pe baza căruia se va construi statistica la nivel de întreprindere.

Dintre domeniile existente în cadrul statisticilor structurale de întreprindere care ar putea fi utilizate pentru a analiza globalizarea facem referire la:

- Structura și activitatea filialelor străine (FATS), care arată impactul controlului străin asupra economiei europene;
- Serviciile de întreprindere, prin intermediul cărora informațiile privind localizarea clienților arată dimensiunea relativă a exporturilor de servicii de întreprindere față de rezidenți din alte state membre sau din afara UE;
- Externalizarea internațională.

În România au fost identificate 26467 grupuri de întreprinderi multinaționale (135 controlate din interior, respectiv 26332 controlate din străinătate). Rezultatele respective, din 2008, indică faptul că pe primul loc, în funcție de ponderea numărului de salariați, se află subgrupurile de întreprinderi controlate de persoane juridice sau persoane fizice situate în Germania (15%), pe locul doi sunt cele controlate din Italia (12%), în timp ce 10% din subgrupurile de întreprinderi sunt controlate din Franța.

România ca stat membru al UE este parte a fenomenului globalizării iar impactul globalizării este măsurat atât prin statistica filialelor străine (FATS), cât și a fenomenului externalizării internaționale. În 2009, în România au activat circa 18 mii de întreprinderi controlate de țări membre UE și puțin peste 7000 controlate de țări din afara UE precum SUA, Japonia și altele.

Cea mai mare valoare a cifrei de afaceri a fost realizată de întreprinderile FATS aflate sub control intracomunitar (73,7%) și doar 6,6% de alte țări europene. Ponderea țărilor non-europene a fost cu puțin sub 20%.

Repartizarea cifrei de afaceri în funcție de țara de proveniență a investitorului relevă faptul că Germania deține cea mai mare pondere 19,9% din total intra UE, urmată de Franța 16,9% și Austria 11,9%. În cazul valorii agăugate brute la costul factorilor, ponderea cea mai ridicată este deținută de Franța 17,8% din total intra UE, urmată de Germania 16,9% și Austria 16,3%.

Fenomenul globalizării a condus și conduce la creșterea șomajului și a inegalităților care ar putea fi contracarate prin dezvoltarea antreprenoriatului – singura sursă ce poate crea și dezvolta noi locuri de muncă.

Antreprenoriatul trebuie privit drept activitatea pusă în slujba obiectivelor companiei și subordonat scopului acesteia – maximizarea profitului fiind considerat un motor al dezvoltării, cel care preia riscurile și responsabilitățile unei afaceri.

De-a lungul timpului, mai ales după anul 1990, economiile țărilor au început să se dezvolte ceea ce a dus la un avânt economic în Europa.

Antreprenoriatul este privit **din multe puncte de vedere**, iar politica în care se desfășoară trebuie să țină cont de faptul că, orice întreprinzător, ca orice produs, în graficul său de evoluție pe scena pieței, are o naștere, o dezvoltare, un moment de vârf, urmat de un declin și o dispariție. Toate se desfășoară într-o economie dinamică bazată pe tehnologie, cercetare în domeniul cunoașterii și în sectorul Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor care în ultimul timp a jucat un rol important pentru întreprinderile private.

Antreprenoriatul este privit sub aspect **social** (în care un rol important îl are ponderea femeilor antreprenori), **durabil, ca număr de angajați, minoritar, etnic, întreprinderi noi apărute pe piață**. Un alt aspect important este legat de produsele și procesul de producție al întreprinderii, oportunitățile și necesitățile acesteia, precum și activitățile de inițiativă și inovare.

Pentru a se putea dezvolta și a se menține pe piață, întreprinderile trebuie să fie preocupate permanent să investească în tehnologie, pentru că pe lângă spiritul antreprenorial și inițiativa inovatoare este nevoie și de dezvoltarea segmentului tehnologic. Se iau în considerare două noțiuni majore: aspectul ocupațional al întreprinderilor private ce are în vedere lucrul pe cont propriu și riscul la care se expune antreprenorul și comportamentul antreprenorial mai precis, politici legate de strategii de marketing și oportunități de pătrundere pe piață. Se cere ca întreprinderea să aibă în vedere reducerea costurilor, creșterea flexibilității, concentrarea activității pentru produse de calitate, dar în același timp se impune să se țină cont de resursele existente pentru a oferi o producție de bună calitate și să se ia în calcul criteriile sociale și geografice.

Pentru a analiza evoluția antreprenoriatului în România este nevoie de informațiile privind **demografia întreprinderilor**. Informațiile statistice privind demografia întreprinderilor sunt relevante pentru analizele economice fiind obținute prin introducerea unui nou domeniu de cercetare statistică.

Demografia întreprinderilor presupune studiul evenimentelor de creare și de desființare a întreprinderilor, evoluția în timp a întreprinderilor nou create și a forței de muncă implicate în aceste evenimente, a capacității lor de a supraviețui în timp.

Din punct de vedere al ponderii numărului de întreprinderi mici și mijlocii în totalul întreprinderilor din industrie, construcții, comerț și servicii rezultă o evoluție constantă în perioada 2008-2010 (în medie 99% pe total). Aceeași evoluție constantă se observă și în cazul cifrei de afaceri realizate de întreprinderile mici și mijlocii (în medie 60% pe total) și a numărului personalului (în medie 66% pe total).

La nivelul Uniunii Europene, potrivit EUROSTAT, ponderea întreprinderilor mici și mijlocii în total, în 2008, a fost de 99,8% după număr, 57,4% după cifra de afaceri și 58,7% după valoarea adăugată brută la costul factorilor.

În ceea ce privește rata de creare (numărul de întreprinderi nou create raportat la numărul total de întreprinderi active, în anul de referință, și ratele de supraviețuire (numărul de întreprinderi care au supraviețuit în anul de referință, raportat la întreprinderile nou create în urmă cu 1 - 4 ani) înainte de criza financiară (2004-2008), România s-a situat pe primele locuri în comparație cu țările Uniunii Europene, urmate de o scădere semnificativă pentru perioada caracterizată de criză.

Referitor la locurile de muncă nou create, în aceeași perioadă, se constată o medie de două persoane angajate în Bulgaria, Cipru, Republica Cehă, România și Marea Britanie.

În urma observării datelor statistice de-a lungul timpului s-a constatat că dinamica forței de muncă datorată întreprinderilor nou create sau desființate, nu

reprezintă un indicator real, privind creșterea sau descreșterea pieței muncii, deoarece expansiunea sau reducerea activității celorlalte întreprinderi active din economie afectează în ansamblu piața muncii, conducând la modificări structurale ale acesteia.

Cele mai frecvente motive ale dificultăților legate de ofertă, în ceea ce privește obținerea de contracte, rămân “lipsa de resurse”, “fără clienți sau plata cu întârziere de către clienți” și “accesul limitat la credite”. Cele mai frecvente motive ale dificultăților legate de cerere au fost, în anul 2010, “concurența prea mare” și “clienți cu fonduri reduse”.

Observând evoluția proporției fondatorilor/managerilor întreprinderilor nou create pe categorii de vârstă, s-au constatat mici variații procentuale de la o perioadă la alta. În ceea ce privește proporția fondatorilor/managerilor tineri (sub 30 ani), a rezultat că aceasta a fost în medie 20%, în perioada 2007-2010, față de total.

Distribuția întreprinderilor în funcție de fondul educațional al fondatorului/managerului, prezintă o schimbare structurală între perioadele 1995-2000 și 2001-2010.

Ponderele noilor întreprinderi care fac investiții în primul lor an de activitate se situează în intervalul 25%-39% pentru perioada 2002-2010.

Evoluția întreprinderilor cu creștere susținută: High Grow Enterprises (HGE), respectiv întreprinderi nou create cu trei ani în urmă și care au înregistrat o creștere anuală de cel puțin 20% , atât după numărul mediu de salariați, cât și după cifra de afaceri, a cunoscut o creștere accentuată în perioada 2006-2008 (anul 2007 ca an de vârf: 1510 întreprinderi după numărul de salariați și 9776 întreprinderi după cifra de afaceri) urmată de o descreștere cauzată de criza financiară (valori sub nivelul anului 2006).

Atât la nivel internațional, cât și la nivel național, în ultima perioadă, în cadrul **demografiei întreprinderilor**, s-a urmărit evoluția gazelelor (întreprinderi nou create în urmă cu cinci ani și care au avut în ultimii trei ani creștere anuală de cel puțin 20%). Evoluția acestora a fost în același trend cu evoluția întreprinderilor cu creștere susținută, raportul fiind de 1 la 5.

Se apreciază că o întreprindere trebuie să aibă pe lângă spirit creator, obligatoriu și inițiativă dar și investiții în tehnologie avansată de înalt nivel tehnic pe baza unei activități de cercetare-dezvoltare pentru a stabili exact ținta în cadrul pieței și pentru a putea fi ajutată în luarea unor decizii corecte bazate pe idei bune în vederea plasării investițiilor ce vor aduce prosperitate și profit.

Economia românească a fost profund afectată de criza economică și financiară de la nivel european, criză care poate fi anihilată în continuare prin intensificarea activităților, cu investiții în cercetare-dezvoltare și inovare. Strategia cercetării-dezvoltării și inovării pentru perioada 2007-2013 este bazată pe viziunea societății românești privind rolul științei, tehnologiei și inovării pentru dezvoltarea societății cunoașterii în România având ca

obiectiv progresul social și economic. „Țara noastră a implementat legislația și metodologia utilizată de țările Uniunii Europene în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării, prin transpunerea prevederilor în sistemul statistic național, fiind receptivă la toate noutățile și solicitările EUROSTAT.

Urmărirea mediului de afaceri din România este unul din obiectivele importante ale cercetărilor statistice derulate de Institutul Național de Statistică în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării. Din cercetările statistice se obțin date și informații pentru indicatori statistici ce reprezintă un înalt grad de armonizare, comparabili cu cei din Uniunea Europeană, indicatori necesari creșterii competitivității economice și dezvoltării economiei bazate pe cunoaștere. Datele și informațiile din domeniul de cercetare-dezvoltare se diseminează anual, cele referitoare la inovare la interval de doi ani.

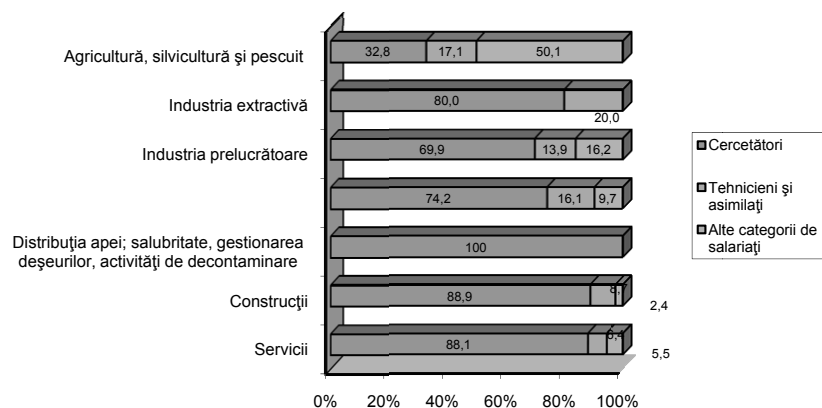
În perioadă de criză economică și financiară, întreprinderile din mediul de afaceri fac eforturi pentru a se menține și dezvolta. Experiențele din trecut au arătat că investițiile în cercetare și dezvoltare reprezintă calea spre o dezvoltare susținută și durabilă. Unul din principalii indicatori economici care măsoară nivelul economiei unei țări este **intensitatea cercetării** reprezentată de ponderea cheltuielilor de cercetare în Produsul Intern Brut (PIB). Datele statistice referitoare la activitatea de cercetare și dezvoltare sunt importante pentru decidenți în luarea celor mai potrivite măsuri pentru dezvoltarea economiei și în primul rând a mediului de afaceri. Statisticile oficiale privind activitatea de cercetare și dezvoltare se realizează prin cercetări statistice anuale fiind obținute date referitoare la cheltuielile și resursele umane pentru întreprinderile din mediul de afaceri, în conformitate cu **Regulamentul Comisiei Europene privind statistica științei și tehnologiei**.

Din rezultatele ultimei cercetări statistice pentru anul 2010, ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare la întreprinderi aparținând mediului de afaceri a fost de 0,18 % în PIB. Din totalul cheltuielilor destinate activităților de cercetare și dezvoltare de 2413467 mii lei, 924780 mii lei au reprezentat cheltuielile întreprinderilor din mediul de afaceri (38,3%).

Principalele surse de finanțare ale activității de cercetare pentru întreprinderile din mediul de afaceri au fost cele din interiorul întreprinderii sau grupului de întreprinderi (62,6%), urmate de fonduri publice (30,0%). Finanțarea din străinătate pentru activitățile de cercetare și dezvoltare a întreprinderilor private a fost de 7,0%.

Pe **activități economice**, ponderea cercetătorilor în totalul salariaților din cercetare-dezvoltare în sectorul întreprinderi a fost de peste 50% în sectoarele: industria prelucrătoare, industria extractivă, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, construcții și sectorul serviciilor.

Ponderea salariilor din activitatea de cercetare-dezvoltare, din sectorul întreprinderi, pe ocupații și activități economice, la 31 XII 2010

La nivel național, din datele statistice referitoare la activitatea de cercetare-dezvoltare se pot calcula indicatori de competitivitate care indică nivelul de resurse financiare alocate activității de cercetare-dezvoltare în economia națională, comparativ cu economia europeană și chiar mondială.

Pentru mediul de afaceri, în determinarea activităților economice cu intensitate tehnologică ridicată, la nivel internațional este utilizată o clasificare a industriei prelucrătoare de înaltă tehnologie, medie-înaltă tehnologie, medie-joasă tehnologie, joasă tehnologie.

În anul 2010, intensitatea tehnologică cu ponderea cea mai ridicată s-a înregistrat pentru activitățile economice cu medie-înaltă tehnologie din cadrul industriei prelucrătoare.

Indicatori de intensitate tehnologică din industria prelucrătoare, în anul 2010 **procente**

Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare din activități cu înaltă tehnologie, în total cheltuieli de cercetare -dezvoltare	1,4
Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare din activități cu medie-înaltă tehnologie, în total cheltuieli de cercetare -dezvoltare	12,0
Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare din activități cu medie-joasă tehnologie, în total cheltuieli de cercetare -dezvoltare	1,2
Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare din activități cu joasă tehnologie, în total cheltuieli de cercetare -dezvoltare	0,9

Globalizarea economică a schimbat, într-o perioadă extrem de scurtă de timp, ordinea economică mondială, aducând **noi oportunități și noi provocări**. Pentru a concura, Europa ar trebui să devină mai inventivă, să reacționeze mai bine nevoilor și preferințelor consumatorilor și să abordeze provocările globale și de mediu, de a inova mai mult.

Competitivitatea este influențată de mediul de afaceri, de cadrul de reglementare atât la nivel național, cât și european prin crearea unei piețe unice, o politică efectivă a competiției și o politică industrială flexibilă. Stimularea competitivității este determinată de realizarea mai multor produse și servicii inovatoare.

Inovarea în mediul de afaceri reprezintă un ingredient vital în mărirea productivității, competitivității și a potențialului de creștere a economiilor moderne.

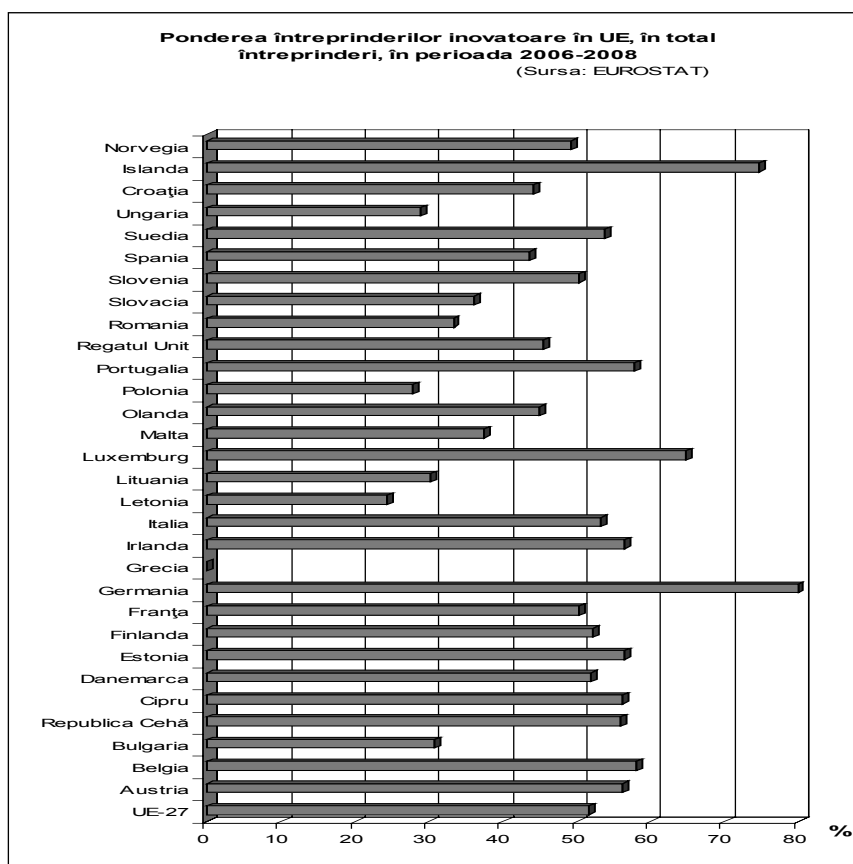
Statisticile oficiale referitoare la inovarea în întreprinderile din mediul de afaceri, conțin indicatori specifici care pot măsura competitivitatea în întreprinderile mari, mijlocii și mici din întreaga industrie și o parte a serviciilor din economia românească. În vederea respectării comparabilității datelor la nivel UE, indicatorii respectivi se obțin printr-o metodologie comună pentru toate statele membre UE și au la bază un chestionar comun CIS (Community Innovation Survey). Chestionarul este destinat monitorizării progresului activității inovatoare în Europa; permite o mai bună înțelegere a procesului inovării și analiza efectele inovării în economie (competitivitate, salariații, creșterea economică, utilizarea drepturilor de proprietate intelectuală).

Ancheta are o frecvență de efectuare la doi ani. Până în prezent s-au derulat șase anchete, ultima cercetare, pentru anul 2008, urmând să furnizeze date și pentru perioada 2008-2010.

În perioada 2006-2008, conform ultimelor date publicate, în statele membre UE (cu excepția Greciei), din întreprinderile din industrie și servicii, 51,6% au raportat activitate inovatoare. În România, întreprinderile cu activități inovatoare dețin o pondere de 33,3%.

În anii 2006-2008, cele mai mari ponderi ale întreprinderilor care au desfășurat activități inovatoare au fost înregistrate de Germania (79,9%), Luxemburg (64,7%), Belgia (58,1%) și Portugalia (57,8%) iar cele mai mici ponderi inovatoare au fost în Polonia (27,9%), Ungaria (28,9%), Lituania (30,3%) și Bulgaria (30,8%).

Inovarea înseamnă în fapt introducerea în întreprindere a unui produs sau proces nou sau semnificativ îmbunătățit, a unei metode de organizare sau de marketing noi sau semnificativ îmbunătățite.

În măsurarea activității inovatoare din întreprinderi se face distincție între întreprinderile cu inovare tehnologică (inovare de produs sau proces) și întreprinderile cu inovare non-tehnologică (inovare organizațională sau de marketing).

Pentru inovare tehnologică (de produs și de proces) ponderile cele mai mari le-au avut Germania (63,8%), Portugalia (50,1%), Belgia (47,9%) și Estonia (47,9%). Cele mai mici ponderi s-au înregistrat în România (19,7%), Polonia (19,8%) și Letonia (20,1%).

Cei mai mulți inovatori non-tehnologici (inovatori de noi metode de organizare, noi practici de afaceri, noi metode de marketing) au fost în Germania (69,0%), Luxemburg (54,6%), Cipru (48,0%), Republica Cehă (47,0%), iar cei mai puțini în Letonia (14,9%), Bulgaria (18,4%), Polonia (20,1%), Ungaria (21,9%). În România ponderea inovatorilor non-tehnologici a fost de (26,8%), sub media europeană de (40,1%).

Ponderea inovatorilor este proporțională cu mărimea întreprinderii; mai mult de jumătate (58,9%) din numărul întreprinderilor mari sunt întreprinderi inovative, 40,8% întreprinderi mijlocii și 29,8% întreprinderi mici.

Tendința se explică prin faptul că o întreprindere mare are mai multe posibilități financiare și dispune de resurse umane și poate produce o gamă mai largă de produse și servicii.

Pentru măsurarea activităților inovatoare unul dintre cei mai importanți indicatori se referă la noutatea inovațiilor, respectiv, la întreprinderile care au implementat sau dezvoltat produse noi pentru întreprindere sau noi pentru piață. România a înregistrat o pondere ridicată a întreprinderilor inovative cu produse noi (pentru întreprindere 55,6%), în timp ce la indicatorul întreprinderi cu produse noi pentru piață s-a înregistrat o pondere de 24,8%.

Cooperarea întreprinderilor cu unul sau mai mulți parteneri în realizarea activităților inovatoare prin parteneriatele cu alte întreprinderi, universități sau institute de cercetare publice la nivel național sau internațional reprezintă un indicator statistic important pentru comensurarea modului de realizare a inovațiilor.

Ponderile cele mai mari ale inovării prin cooperare, în perioada 2006-2008, au fost obținute de Danemarca (56,8%), Cipru (51,4%), Belgia (48,8%) și Estonia (48,6%). Întreprinderile românești au înregistrat cea mai mică pondere a cooperării din UE-27 (13,8%).

La nivelul Uniunii Europene, pentru realizarea activităților inovatoare, întreprinderile din statele membre vechi cheltuiesc mai mult pentru activități de cercetare-dezvoltare, în timp ce întreprinderile inovatoare din statele noi intrate în UE investesc în echipamente, utilaje, produse software, brevete, licențe sau know-how. Ponderea cheltuielilor pentru cercetare în vederea inovării au fost de 65,7% în Finlanda, 60,8% în Austria, 60,4% în Franța, 57,8% în Suedia, 49,9% în Germania. În România ponderea cheltuielilor de cercetare pentru inovare a fost de 8,4%.

Achiziționarea de mașini, echipamente și software a fost, în România, principalul domeniu în care au fost implicate întreprinderile pentru realizarea activităților inovatoare. Sursa principală de informare pentru inovare rămâne cea din cadrul întreprinderii.

Statistica inovării măsoară prin metode specifice rezultatele întreprinderilor inovatoare urmărind obiectivele realizate. Principalul obiectiv la întreprinderile inovatoare în perioada 2006-2008, la nivel UE-27, inclusiv în România, a fost **îmbunătățirea calității bunurilor și serviciilor**.

**Principalele obiective urmărite la întreprinderile inovatoare din țările
UE 27, în perioada 2006-2008**

procente

	Extinderea gamei de bunuri și servicii	Înlocuirea produselor sau proceselor vechi	Intrarea pe noi piețe	Creșterea ponderii pieței	Îmbunătățirea calității bunurilor și serviciilor	Îmbunătățirea flexibilității pentru producerea de bunuri și servicii	Creșterea capacității de producere de bunuri și servicii	Îmbunătățirea sănătății și gradului de securitate al muncii	Reducerea costurilor cu forța de muncă pe unitatea de produs rezultat
Austria	55,1	41,4	42,8	49,4	62,5	37,1	28,3	18,0	21,3
Belgia	48,4	32,4	27,1	39,8	48,7	28,1	25,7	16,1	21,1
Bulgaria	30,7	24,9	29,7	29,6	35,8	16,7	18,4	23,4	18,2
Rep. Cehă	46,7	34,9	24,0	32,2	47,0	27,3	24,0	18,5	28,8
Cipru	63,4	66,4	45,1	62,0	77,3	64,4	61,4	40,5	37,0
Danemarca	25,0	27,7	23,8	33,4	30,3	18,8	18,5	11,1	30,0
Estonia	36,5	35,8	24,1	32,3	50,8	31,1	33,9	18,7	21,3
Finlanda	41,2	29,3	29,6	37,9	43,0	30,2	23,7	13,1	30,2
Franța	56,3	35,1	40,9	47,9	49,7	25,0	25,7	20,8	22,7
Germania	54,3	34,6	46,1	42,5	54,7	36,5	28,5	21,0	26,5
Grecia						:	:	:	:
Irlanda	46,3	31,8	40,5	48,4	48,8	30,9	28,7	23,7	38,9
Italia	43,7	26,9	27,0	28,2	50,0	24,9	27,1	28,0	18,3
Letonia	12,2	9,3	11,3	8,9	12,6	7,4	10,3	8,0	6,9
Lituania	30,3	26,4	26,5	32,8	42,8	26,6	27,7	17,6	28,3
Luxemburg	68,8	36,9	47,5	59,5	69,5	44,4	34,6	29,5	20,5
Malta	41,6	22,3	31,0	34,0	45,7	29,4	27,4	19,3	27,4
Olanda	32,4	18,6	28,1	34,2	36,3	21,7	17,5	11,3	14,7
Polonia	50,5	37,8	36,1	42,3	54,3	26,7	36,9	27,8	25,5
Portugalia	42,0	34,5	39,8	44,5	58,3	38,6	39,7	35,2	41,0
Romania	50,0	34,4	35,5	34,1	55,5	30,6	32,2	27,5	24,4
Slovacia	45,5	27,8	22,5	34,7	50,1	32,0	26,5	21,9	15,6
Slovenia	79,0	48,8	45,3	61,2	73,6	42,9	41,9	34,3	54,6
Spania	33,7	26,3	25,7	28,7	42,3	31,4	35,9	20,4	22,1
Suedia	43,9	32,0	28,3	45,2	45,2	28,3	25,5	16,1	34,1
Ungaria	62,1	46,5	56,1	61,3	65,7	49,6	37,2	34,8	27,8

Întreprinderile din UE au implementat și dezvoltat **inovații cu beneficii asupra mediului înconjurător**. Întreprinderile au introdus inovații ca răspuns la: necesitatea de aliniere la regulamentele existente de protecția mediului, necesitatea de introducere a noi regulamente în domeniu, disponibilitatea la ajutoare guvernamentale sau alte facilități financiare pentru protecția mediului, cerința pieței prin intermediul clienților pentru inovații referitoare la protecția mediului sau implementarea unor coduri de bune practici voluntare privind protecția mediului în cadrul sectorului de activitate.

Cele mai multe inovații pentru reducerea costurilor cu materii prime utilizate s-au realizat în Germania (38,8%) și Portugalia (37,8%). În România ponderea a fost de (31,3%). Inovații importante pentru reducerea consumului de energie pe unitatea de produs s-au implementat de asemenea în Germania (46,4%) și Portugalia (41,5%).

Germania și Irlanda au implementat cele mai multe inovații pentru reducerea emisiilor de CO₂ în întreprindere (38,5%, respectiv 33,1%), iar în România ponderea a fost de 22,7%. Statele cele mai interesate pentru realizarea unor inovații pentru înlocuirea materialelor cu substituenți mai puțin poluanți sau mai puțin periculoși au fost Portugalia (41,3%) și Irlanda (30,9%). În întreprinderile românești acest tip de inovații s-a realizat de 21,1% din întreprinderi. Reducerea poluării solului, apei sau aerului a constituit activitatea inovativă cea mai importantă pentru Portugalia (46,2%) și Germania (41,7%). În România această activitate a fost realizată de 31,5% dintre întreprinderi.

Mediul de afaceri atât pe plan național, cât și la nivel european a influențat și influențează competitivitatea.

Oferirea unor soluții din partea decidenților, prin care competitorii economici să poată inova, utilizând drepturi de proprietate intelectuală, reprezintă un stimulent pentru cei din mediul de afaceri de a investi în produse și procese inovatoare.

Societatea informațională s-a caracterizat prin creșterea explozivă a informației digitale disponibilă prin intermediul produselor tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC).

Comisia Europeană a adoptat, în mai 2010, comunicarea: „**Agenda digitală pentru Europa**”, strategie pentru o economie digitală până în 2020. Sunt evidențiate politicile și acțiunile care vizează maximizarea beneficiului erei digitale pentru toate sectoarele societății și economiei.

La nivel european statisticile referitoare la societatea informațională monitorizează aspecte privind realizarea unui spațiu informațional unic european; inovarea și investițiile în cercetarea TIC; realizarea unei societăți informaționale europene complete.

Statistica societății informaționale are componentele: utilizarea produselor TIC în întreprinderi și comerțul electronic (e-comerț); utilizarea produselor TIC de către indivizi și în gospodării.

Utilizarea produselor TIC și e-comerțul în întreprinderi acoperă întreprinderile care au cel puțin zece persoane ocupate și a căror activitate principală este într-unul din sectoarele: industrie prelucrătoare; energie electrică, gaze, apă, canalizare și managementul deșeurilor; construcții; comerțul cu ridicata și cu amănuntul și serviciile de piață. Accesul la internet prin bandă largă, este considerat ca fiind esențial pentru dezvoltarea de servicii avansate: e-business, e-guvernare sau e-learning.

Principali indicatori se referă la accesul la produsele TIC, utilizarea acestora și mai cu seamă a Internetului, comerțul electronic, interconectivitatea sistemelor la nivelul mediului de afaceri etc.

Conform informațiilor cele mai recente privind anul 2010, proporția întreprinderilor din UE-27 cu acces la internet a depășit 90% în toate statele membre, cu excepția României (79%), Bulgariei (85%) și Ciprului (88%). Aproximativ două treimi (67%) din întreprinderi la nivel european au avut site-ul lor propriu, în timp ce în fiecare dintre statele membre peste jumătate din numărul de întreprinderi a deținut propriul website, cu excepția României (35%), Bulgariei (37%) și Letoniei (47%).

Concluzii

Oficiul de Statistică al Uniunii Europene (EUROSTAT) și-a stabilit ca obiectiv pentru următorii ani crearea unui cadru legal comun colectării, compilării, transmisiei datelor și **diseminării statisticilor** referitoare la structura, activitatea economică, competitivitatea, tranzacțiile globale și performanțele în sectorul mediului de afaceri – FRIBS (**F**ramework **R**egulation **I**ntegrated **B**usiness **S**tatistics).

Proiectul pune în practică principiile stabilite prin *Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitoare la metodele de producție a statisticilor europene: o viziune pentru următoarea decadă*(COM(2009)404).

Proiectul FRIBS, care se derulează în perioada 2012-2015, are ca obiectiv integrarea, raționalizarea, flexibilitatea și reducerea sarcinii de răspuns în domeniul statisticii mediului de afaceri în UE. Proiectul oferă o infrastructură comună pentru compilarea și producerea de statistici adresate mediului de afaceri și în același timp îmbunătățirea relevanței și calității datelor.